

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PODREČZNIK
dla Wnioskodawców oraz Beneficjentów
dotyczący rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności
(tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD
w ramach interwencji 10.5 PS WPR 2023-2027

Spis treści

1.	Wprowadzenie	2
2.	Podstawa prawna	3
3.	Krótkie łańcuchy dostaw żywności – informacje ogólne.....	4
4.	KŁD - Dostawy bezpośrednie	7
5.	KŁD - Sprzedaż bezpośrednia.....	9
6.	KŁD – PODSUMOWANIE	15

1. Wprowadzenie

Podręcznik zawiera podstawowe wiadomości dla rolników, którzy planują ubiegać się o wsparcie w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR 2023-2027 na operacje w obszarze rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach krótkich łańcuchów dostaw (KŁD). tj. rolniczego handlu detalicznego (RHD), sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich).

Zgodnie z PS WPR 2023-2027 interwencja I.10.5 służy wspieraniu rozwoju małych gospodarstw, to znaczy gospodarstw o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro, które w wyniku realizacji operacji osiągną wzrost wartości sprzedaży wyprodukowanych lub przetworzonych produktów rolnych. Celem inwestycji jest zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, który powinien zostać osiągnięty, w szczególności, poprzez powiązanie produkcji ze sprzedażą (skrócenie łańcucha dostaw) zmianę profilu produkcji, poprawę jakości produkcji, zwiększenie wartości dodanej produktu.

Interwencja I.10.5 jest interwencją typu inwestycyjnego, gdzie maksymalny poziom wsparcia dla małych gospodarstw może wynieść do 85% kosztów operacji.

Uwaga: W ramach interwencji I.10.5 nie wspiera się rozwoju już prowadzonej działalności w ramach RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich. Wspiera się wyłącznie **rozpoczęcie działalności w ramach KŁD**.

Warunek dotyczący rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania produktów rolnych na rynek w ramach KŁD uznaje się za spełniony, jeżeli w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy rolnik nie był zarejestrowany we właściwym organie Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub Inspekcji Weterynaryjnej w związku z rozpoczęciem działalności w ww. zakresie.

W przypadku ubiegania się o pomoc na ten obszar wsparcia, biznesplan może przewidywać również inwestycje dotyczące rozwoju w gospodarstwie produkcji rolnej, w tym produkcji ekologicznej, związanej z działalnością w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD. W takim przypadku na inwestycje związane z rozpoczęciem działalności w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD powinna być przeznaczona pomoc **w wysokości co najmniej 20 tys. zł.**

W ramach interwencji I.10.5 możliwe jest wsparcie operacji dotyczących rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych, czyli

wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), niebędących produktami rybołówstwa) na rynek **w ramach KŁD** tj.

- **rolniczego handlu detalicznego (RHD)**,
- **sprzedaży bezpośredniej** (wyłącznie produktów wyprodukowanych z własnych surowców)
- **dostaw bezpośrednich** (sprzedaż nieprzetworzonych produktów pochodzenia roślinnego z własnego gospodarstwa)

Szczegółowe informacje w zakresie poszczególnych form działalności (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie) zostały zaprezentowane w dalszej części opracowania.

2. Podstawa prawna

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zwane dalej „rozporządzeniem UE nr 1305/2013”;
3. rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463);
4. rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319);
5. rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego, a także przepisy prawa krajowego (Dz.U. WE L 139 z 30.4.2004, p. 55–205);
6. rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 931/2011 z dnia 19 września 2011 r. w sprawie wymogów dotyczących możliwości śledzenia ustanowionych 8 rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 242 z 20.09.2011, str. 2);
7. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 81/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/61/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. WE L 304 z 22.11.2011, str. 18);
8. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79 (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);
9. rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE)

- nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2011 z późn. zm.);
10. ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r., poz. 2021, z późn. zm.);
 11. ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1753, z późn. zm.);
 12. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz.U. poz. 1971);
 13. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz.U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.);
 14. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej (Dz.U. poz. 772);
 15. Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
 16. Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla Interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw;
 17. Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw dla naboru realizowanego w 2024 r.

3. Krótkie łańcuchy dostaw żywności – informacje ogólne

Zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniu UE nr 1305/2013 „Krótki łańcuch dostaw” oznacza łańcuch dostaw, który obejmuje ograniczoną liczbę podmiotów gospodarczych zaangażowanych we współpracę, przynoszący lokalny rozwój gospodarczy oraz charakteryzujący się ścisłymi związkami geograficznymi i społecznymi między producentami, podmiotami zajmującymi się przetwórstwem a konsumentami.

Krótki Łańcuch Dostaw Żywności (KŁŻ) polega na zorganizowaniu produkcji, dystrybucji i transakcji pomiędzy producentem żywności, a obywatelem, który ją spożywa, w sposób, który minimalizuje liczbę pośredników uczestniczących w tym procesie. Istotna jest „odległość społeczna”, nie tylko geograficzna. Głównym celem jest skrócenie drogi produktów od pola do stołu, wsparcie lokalnych wytwórców i rolników: żywność produkowana i sprzedawana lokalnie, dzięki specyficznym i niepowtarzalnym cechom jest wizytówką dziedzictwa regionu, z którego pochodzi.

Zakłada się, że wsparcie na rzecz utworzenia krótkich łańcuchów dostaw obejmuje wyłącznie łańcuchy dostaw, w które między rolnikiem a konsumentem zaangażowany jest **nie więcej niż jeden pośrednik**.

Głównymi zaletami KŁD są:

- Wysoka jakość produktów
- Możliwość bezpośredniego kontaktu z producentem
- Pełna kontrola producenta nad produktem/szybkie reagowanie

- Niższa cena niż w sklepach ze zdrową żywnością, ale zadowalająca dla producenta
- Dostępność licznych form dystrybucji,
- Uzyskanie natychmiastowej zapłaty przez rolnika (wsparcie cash flow).

Za **produkty rolne** uznaje się produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa. (link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT>) i są to: **plody ziemi, jak również produkty pierwszego przetworzenia**, które pozostają w bezpośrednim związku z produktami rolnymi. Załącznik I do TFUE zawiera następujące działy:

- Dział 1. Zwierzęta żywe,
- Dział 2. Mięso i podroby jadalne,
- Dział 3. Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne,
- Dział 4. Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone,
- Dział 05.04. Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone,
- Dział 05.15. Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi,
- Dział 6. Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście,
- Dział 7. Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne,
- Dział 8. Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów,
- Dział 9. Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03),
- Dział 10. Zboża,
- Dział 11. Produkty przemysłu młynarskiego; sład; skrobie; inulina; gluten pszenny,
- Dział 12. Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza,
- Dział ex 13.03. Pektyna,
- Dział 15.01. Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy,
- Dział 15.02. Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczów,
- Dział 15.03. Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju, nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany,
- Dział 15.04. Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie,
- Dział 15.07. Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane,
- Dział 15.12. Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki,
- Dział 15.13. Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne,
- Dział 15.17. Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych,
- Dział 16. Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych,
- Dział 17.01. Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej,
- Dział 17.02. Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie); karmel,

- Dział 17.03. Melasa, odbarwiona lub nie,
- Dział 17.05. Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach,
- Dział 18.01. Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone,
- Dział 18.02. Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao,
- Dział 20. Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin,
- Dział 22.04. Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu,
- Dział 22.05. Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu,
- Dział 22.07. Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny),
- Dział ex 22.08., ex 22.09. Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiejkolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów,
- Dział 22.10. Ocet i jego substytutu,
- Dział 23. Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt,
- Dział 24.01. Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe,
- Dział 45.01. Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony,
- Dział 54.01. Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie),
- Dział 57.01. Konopie naturalne (*Cannabis sativa*), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane).

Zgodnie z definicją określoną w Rozporządzeniu WE nr 178/2002 „żywność” (lub „środek spożywczy”) oznacza jakiejkolwiek substancje lub produkty, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do spożycia przez ludzi lub, których spożycia przez ludzi można się spodziewać. Środek spożywczy nie obejmuje:

- a) pasz;
- b) zwierząt żywych, chyba że mają być one wprowadzone na rynek do spożycia przez ludzi;
- c) roślin przed dokonaniem zbiorów;
- d) produktów leczniczych w rozumieniu dyrektyw Rady 65/65/EWG [21] i 92/73/EWG;
- e) kosmetyków w rozumieniu dyrektywy Rady 76/768/EWG;
- f) tytoniu i wyrobów tytoniowych w rozumieniu dyrektywy Rady 89/622/EWG;
- g) narkotyków lub substancji psychotropowych w rozumieniu Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.;
- h) pozostałości i kontaminantów.

Wszystkie działalności wspierane w ramach KŁD można wykonywać, będąc zarówno rolnikiem ryczałtowym, jak rozliczającym VAT na zasadach ogólnych. Wytwarzanie i sprzedaż produktów nieprzetworzonych pochodzących z własnego gospodarstwa nie wymaga rejestrowania działalności, natomiast wyrób i sprzedaż produktów przetworzonych wiąże się

z rejestracją we właściwym organie Inspekcji Weterynaryjnej lub Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Produkt nieprzetworzony

Produkt, który nie podlegał przetwarzaniu, ale mógł zostać rozdzielony, podzielony na części, przecięty, pokrojony, pozbawiony kości, rozdrobniony, oskórowany, skruszony, nacięty, wyczyszczony, przycięty, pozbawiony łusek, zmielony, schłodzony, zamrożony, głęboko zamrożony lub rozmrożony

Produkt przetworzony

Środek spożywczy uzyskany w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych.

Produkt ten może zawierać składniki niezbędne do ich wyprodukowania lub nadania mu specyficznego charakteru

Przetwarzanie - każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy, w tym ogrzewanie, wędzenie, peklowanie, dojrzewanie, suszenie, marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów

Wybór formy działalności zależy od indywidualnej decyzji wnioskodawcy i powinien być dopasowany do jego sytuacji, w szczególności rodzaju żywności wprowadzanej do sprzedaży. Należy mieć świadomość, że wybrana forma sprzedaży określa wymogi prawne, które muszą być spełnione indywidualnie przez każdego rolnika-producenta wprowadzającego produkty żywnościowe do obrotu, przede wszystkim w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Wszelkie wątpliwości dotyczące wybranej formy działalności należy wyjaśniać z powiatowymi instytucjami bezpośrednio w miejscu uruchamiania działalności uwzględniając:

- profil produkcji gospodarstwa (produkcja zwierzęca czy roślinna),
- rodzaj wytwarzanych środków spożywczych (w postaci nieprzetworzonej czy przetworzonej),
- pochodzenie żywności lub surowców wykorzystywanych do jej wytwarzania (produkcja własna, czy żywność zakupiona w całości lub w części od innych podmiotów),
- planowaną wielkość i intensywność produkcji oraz obszar sprzedaży.

4. KŁD - Dostawy bezpośrednie

Dostawy bezpośrednie to dostawy w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 10 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Przez pojęcie dostawy bezpośrednie należy rozumieć bezpośrednie dostawy dokonywane przez producenta, małych ilości surowców do konsumenta końcowego lub lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego.

Dostawy bezpośrednie to sprzedaż nieprzetworzonych produktów pochodzenia roślinnego, takich jak:

- zboża, owoce, warzywa, zioła, grzyby uprawne;
- surowce pochodzące z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego;
- środki spożywcze pochodzące z produktów lub surowców, wymienionych wyżej w postaci kiszzonej lub suszonej nadzorowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną

(obowiązuje zgłoszenie do właściwego terenowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego).

Dostawy bezpośrednie:

- nie dotyczą produktów pierwotnych wprowadzanych do obrotu przez zakład podmiotu działającego na rynku spożywczym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
- obejmują produkty produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego wytworzone przez rolnika wyłącznie we własnym gospodarstwie rolnym tj. w gospodarstwie, którego jest właścicielem lub użytkownikiem na podstawie innych niż własność tytułów prawnych użytkownika gruntów rolnych (z upraw lub hodowli).

Uwaga: Produkty te nie mogą stanowić działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

- mogą być prowadzone na obszarze województwa, w którym jest prowadzona taka działalność produkcji pierwotnej lub na terenie przyległych województw,
- mogą odbywać się bezpośrednio dla
 - ✓ konsumenta finalnego,
 - ✓ lokalnego sklepu detalicznego lub restauracji, stołówki, nie w celu dalszej odsprzedaży innemu podmiotowi gospodarczemu, lecz w celu zaopatrzenia konsumentów finalnych.

Miejsca prowadzenia sprzedaży w ramach dostaw bezpośrednich:

- w wyznaczonym miejscu znajdującym się na terenie gospodarstwa, w miejscach przyległych do miejsca produkcji, własnych sklepach,
- w wyznaczonych punktach sprzedaży detalicznej lub ze specjalistycznych środków transportu, targowiskach itp.,
- sprzedaż przez Internet tzw. „paczki od rolnika” odbiorcy końcowemu wykonywana przez rolnika.

Wielkość obrotu w ramach dostaw bezpośrednich nie może przekraczać:

- wielkości plonów w skali roku poszczególnych surowców, które zostały uzyskane przez producenta produkcji pierwotnej z gospodarstwa rolnego,
- ilości surowców pochodzących z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego osoby dostarczającej środki spożywcze w ramach dostaw bezpośrednich.

Podmioty działające na rynku spożywczym prowadzące działalność w ramach dostaw bezpośrednich obowiązane są przestrzegać wymagań higienicznych określonych w części A załącznika I do rozporządzenia nr 852/2004 w zakresie odnoszącym się do surowców pochodzenia roślinnego.

Obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji obejmują wymóg udostępniania organowi urzędowej kontroli żywności, pisemnych oświadczeń o stosowanych środkach ochrony roślin, występowaniu szkodników lub chorób, które mogą zagrozić bezpieczeństwu produktów pochodzenia roślinnego oraz innych informacji istotnych ze względu na zdrowie człowieka.

Stosowane urządzenia, sprzęt, wyposażenie i narzędzia, które są lub mogą znaleźć się w bezpośrednim kontakcie z żywnością, powinny być w stanie technicznym i higienicznym nie wpływającym negatywnie na spełnienie wymagań zdrowotnych żywności, czyszczone

i dezynfekowane, z częstotliwością niezbędną dla zapewnienia bezpieczeństwa środków spożywczych.

Żywność wprowadzana na rynek powinna być bezpieczna dla zdrowia i życia człowieka, odpowiedzialność za jej bezpieczeństwo ponosi podmiot działający na rynku spożywczym. Środki spożywcze wprowadzane do obrotu należy odpowiednio opakować i oznakować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Opakowanie ma przede wszystkim zapewniać produktowi odpowiednią ochronę przez cały okres jego przydatności do spożycia.

A zatem, producent żywności powinien tak dokumentować jej produkcję, aby w sposób nie budzący wątpliwości, można było stwierdzić, że jest ona produkowana, przechowywana i sprzedawana z zachowaniem wszelkich norm bezpieczeństwa zapewniających jej spożycie bez uszczerbku na zdrowiu i życiu konsumenta.

Przykład 1:

Gospodarstwo ekologiczne prowadzące sprzedaż malin i jabłek. Kilka lat temu certyfikowano gospodarstwo, dzięki czemu znajduje się w Wykazie producentów ekologicznych <https://www.gov.pl/attachment/ae8e330d-76ed-432a-b355-fccccbe2d338> i klienci mają informację, gdzie można zakupić towar ekologiczny. Skala produkcji to ok. 100 kg malin i 1 tona jabłek rocznie. Właściciele dzięki tym działaniom mają dużą satysfakcję z produkcji ekologicznej i stały zbyt towarów w swoim gospodarstwie. Sprzedaż produktów została zgłoszona do właściwego terenowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Przykład 2:

Gospodarstwo prowadzi sprzedaż ziemniaków i warzyw okopowych w gospodarstwie. Pomysł na właścicielach wymusiło samo życie, wielkość 10 ha, nie pozwalała na utrzymywanie się, dopiero przejście na produkcję warzyw i owoców i bezpośrednie dostawy pozwoliły na ekonomiczną poprawę opłacalności gospodarstwa. Rocznie produkuje 20 ton ziemniaków, 3 tony marchwi, 3 tony buraków ćwikłowych, 1,5 tony pietruszki. Na terenie gospodarstwa jest punkt sprzedaży warzyw, ale głównie są to stali klienci. Działalność została zgłoszona do właściwego terenowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

5. KŁD - Sprzedaż bezpośrednia

Sprzedaż bezpośrednia to sprzedaż nieprzetworzonych produktów pochodzenia zwierzęcego przez rolnika, hodowcę, wyprodukowanych we własnym gospodarstwie rolnym lub pozyskanych podczas działalności łowieckiej, małych ilości surowców - produktów żywnościowych bezpośrednio do konsumenta końcowego lub lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego. (nadzorowana przez właściwego terenowo powiatowego lekarza weterynarii).

Do sprzedaży bezpośredniej zostały dopuszczone poniższe rodzaje produktów pochodzenia zwierzęcego:

- tusze i podroby pozyskane z drobiu poddanego ubojowi w gospodarstwie rolnym;
- tusze i podroby pozyskane z zajęczaków poddanych ubojowi w gospodarstwie rolnym;
- tusze i podroby pozyskane ze zwierząt łownych pozyskane przez koło łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego: drobna i gruba zwierzyna łowna;
- żywe lub uśmiercone produkty rybołówstwa;
- żywe ślimaki lądowe wybranych gatunków;
- mleko surowe, siara, surowa śmietana;

- jaja pozyskane od drobiu lub ptaków bezgrzebieniowych;
- produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczko pszczele).

Podmiot prowadzący sprzedaż bezpośrednią może dokonywać zbycia towarów konsumentowi końcowemu:

- w miejscach, w których dokonywana jest ich produkcja, do których zaliczamy m.in. miejsca znajdujące się na terenie gospodarstwa rolnego;
- na targowiskach;
- z obiektów, urządzeń ruchomych lub tymczasowych, do których zaliczamy specjalistyczne środki transportu, które znajdują się na terenie miejsca, gdzie odbywa się produkcja tych produktów lub na terenie targowisk, lub poza ich obszarem.

W przypadku mleka surowego, siary, surowej śmietany, które zostały pozyskane w gospodarstwie rolnym, a także produktów pszczelich nieprzetworzonych, tj. miód, pyłek pszczeli, pierzgę, mleczko pszczele, możliwa jest sprzedaż konsumentowi końcowemu z urządzeń dystrybucyjnych przeznaczonych do sprzedaży żywności, które znajdują się na terenie miejsc, w których odbywa się ich produkcja, na terenie targowisk lub poza ich terenem.

Ponadto w ramach sprzedaży bezpośredniej dopuszcza się sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego do zakładów prowadzących handel detaliczny, które bezpośrednio zaopatrują konsumenta końcowego, tj. sklep detaliczny, restauracja, stołówka itp.

Sprzedaż bezpośrednia produktów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego jest ograniczona terytorialnie i może być prowadzona na obszarze:

- województwa, w którym prowadzona jest ich produkcja;
- na obszarze województw sąsiadujących z województwem, w którym odbywa się produkcja tych produktów;
- na terenie pozostałych województw, jeżeli sprzedaż jest prowadzona podczas wystaw, targów, festynów, kiermaszy, które są organizowane w celu promocji tych produktów.

Sprzedaż ta powinna być poprzedzona przekazaniem powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce, w którym będzie prowadzona sprzedaż, pisemnej informacji, która będzie zawierała: imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, który prowadzi działalność w zakresie produkcji sprzedawanych produktów oraz dane adresowe miejsca, w którym prowadzona jest działalność.

6. ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

Rolniczy handel detaliczny (RHD) jest formą działalności związaną z produkcją i zbywaniem żywności przez rolników, polegającą na

- a) produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym, oraz
- b) zbywaniu żywności, o której mowa w lit. a, konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Rolnik, który chce prowadzić działalność w ramach **rolniczego handlu detalicznego** powinien dokonać rejestracji takiej działalności:

- u powiatowego lekarza weterynarii w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności, która w swoim składzie zawiera surowce pochodzenia zwierzęcego jak i pochodzenia niezwierzęcego, na co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności;
- u państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w przypadku produktów pochodzenia niezwierzęcego, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia działalności.

Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji RHD można uzyskać u właściwego, ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności, powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Podstawowym warunkiem prowadzenia RHD jest wymóg dotyczący składników żywności, tj.:

- w przypadku żywności jednoskładnikowej powinna ona pochodzić w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu,
- w przypadku żywności złożonej (wieloskładnikowej) powinna ona zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący z własnego gospodarstwa.

Zbywanie żywności **konsumentowi końcowemu** w ramach rolniczego handlu detalicznego może być prowadzona:

- w miejscu produkcji,
- na targowisku, placach handlowych
- z urzędzeń dystrybucyjnych
- z urzędzeń ruchomych i tymczasowych
- wysyłkowo, w tym przez Internet

bez ograniczeń terytorialnych na terenie kraju bez limitów ilościowych.

Sprzedaż, w ramach rolniczego handlu detalicznego, **do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego** żywności pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej, tj. zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, może być prowadzona **wyłącznie na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem.**

Zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego podlega limitom ilościowym, dostosowanym do potrzeb konsumentów finalnych. Są one określone w odniesieniu do:

- a) surowców pochodzenia niezwierzęcego;
- b) żywności pochodzenia niezwierzęcego innej niż surowce oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego;
- c) surowców pochodzenia zwierzęcego;
- d) produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż surowce.

Ponadto podmiot działający w ramach rolniczego handlu detalicznego powinien prowadzić i przechowywać dokumentację, która będzie umożliwiała ustalenie ilości zbywanej żywności do zakładu prowadzącego handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Dokumentacja ta powinna być prowadzona odrębnie za każdy rok kalendarzowy i powinna zawierać informacje:

- numer kolejnego wpisu;
- datę zbycia produktu żywnościowego;
- ilość zbywanej żywności;
- rodzaj zbywanej żywności.

Powyższe informacje powinny być zapisywane w dokumentacji niezwłocznie po dokonaniu takiej sprzedaży i należy ją przechować przez 2 lata licząc od końca roku kalendarzowego w którym została sporządzona.

W miejscu zbywania żywności konsumentowi końcowemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny konieczne jest umieszczenie w sposób czytelny i widoczny informacji dla konsumenta, zawierające:

- 1) napis „rolniczy handel detaliczny”;
- 2) dane obejmujące:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
 - b) adres miejsca prowadzenia produkcji żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego,
 - c) weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny, o ile taki numer został nadany.

Uwaga: zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego co do zasady nie może być dokonywane z udziałem pośrednika, chyba że:

- 1) zbywanie tej żywności odbywa się podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności,
- 2) pośrednik zbywa konsumentom końcowym żywność:
 - a) wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach działalności RHD,
 - b) wyprodukowaną przez inny podmiot, który prowadzi działalność RHD na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.

Powyższe oznacza, że pośrednik może zbywać żywność wyprodukowaną w ramach RHD przez inny podmiot, o ile:

- 1) sam prowadzi RHD oraz dokonuje sprzedaży wyprodukowanej przez siebie żywności podczas ww. imprez,
- 2) żywność zbywana przez niego w ramach pośrednictwa pochodzi od podmiotów prowadzących produkcję w tym samym powiecie, w którym pośrednik sam prowadzi taką działalność, lub w powiecie sąsiadującym z tym powiatem.

W przypadku zbywania żywności przez pośrednika wymagana jest informacja dla konsumenta analogiczna jak w przypadku prowadzenia sprzedaży przez producenta.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej w ramach RHD kształtuje się następująco:

- 1) nadzór nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności złożonej – sprawują organy Inspekcji Weterynaryjnej,
- 2) nadzór nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) żywności pochodzenia niezwierzęcego – pozostaje w kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ponadto Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawuje nadzór nad jakością handlową żywności znajdującej się w RHD.

Podstawowe wymagania dla RHD z zakresu bezpieczeństwa żywności są następujące:

- 1) produkcja i zbywanie żywności nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na zdrowie publiczne;
- 2) obowiązują wymagania określone w rozporządzeniu nr 178/2002 i rozporządzeniu nr 852/2004 oraz w przepisach wydanych w trybie tych rozporządzeń, a także w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawie o produktach pochodzenia zwierzęcego i rozporządzeniu w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania;
- 3) obowiązek dokumentowania ilości żywności zbywanej do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego;
- 4) nakaz oznakowania miejsca zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący RHD, w tym przez pośrednika (nie dotyczy miejsc zbywania żywności zlokalizowanych w ww. zakładach prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego);
- 5) zakaz wykorzystywania do produkcji żywności mięsa zwierząt gospodarskich kopytnych pozyskanego z uboju dokonanego na zasadach obowiązujących przy uboju na użytek własny posiadacza zwierząt (co do zasady, mięso powinno być pozyskane ze zwierząt poddanych ubojowi w rzeźni zatwierdzonej przez powiatowego lekarza weterynarii).

Żywność wytworzona w ramach rolniczego handlu detalicznego musi być bezpieczna dla zdrowia ludzi. Przetwarzanie żywności nie może stanowić zagrożenia dla jej bezpieczeństwa i wpływać negatywnie na zdrowie człowieka. Przy produkcji i sprzedaży muszą być spełnione wymagania rozporządzeń:

- rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r., ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności,
- rozporządzenie 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych oraz
- rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego, a także przepisy prawa krajowego.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych nie podlegają opodatkowaniu przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyłączeniem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, do kwoty 100 000 zł (słownie: sto tysięcy) rocznie, przy czym m.in.:

- 1) przerabianie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie może się odbywać przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze (wyjątki - ubój zwierząt rzeźnych i obróbka poubojowa tych zwierząt, w tym również rozbiór, podział i klasyfikacja mięsa, przemiał zbóż, wytłoczenie oleju lub soku oraz sprzedaż podczas wystaw, festynów, targów);

- 2) ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu, z wyłączeniem wody;
- 3) za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy;
- 4) prowadzona jest ewidencja sprzedaży żywności odrębnie za każdy rok podatkowy, która zawiera co najmniej: numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz rodzaj i ilość przetworzonych produktów. Dienne przychody muszą być ewidencjonowane w dniu sprzedaży.

Powyższe zwolnienie ma charakter pomocy de minimis, co oznacza, że wysokość pomocy dla jednego podmiotu nie może przekroczyć łącznie równowartości 200 000 euro w okresie ostatnich trzech lat podatkowych. Ponadto uzyskany w roku podatkowym przychód ze sprzedaży ww. przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych powyżej limitu 100 000 zł podatnik może opodatkować np. ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, pod warunkiem złożenia w urzędzie skarbowym stosownego oświadczenia.

7. KŁD – PODSUMOWANIE

NIEPRZETWORZONE PRODUKTY ROŚLINNE wytworzone w gospodarstwie rolnym można sprzedawać w ramach

DOSTAW BEZPOŚREDNICH

CO?

- zboża, owoce, warzywa, zioła, runo leśne, grzyby uprawne,
- surowce pochodzące z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego,
- środki spożywcze pochodzące z produktów lub surowców, wymienionych wyżej w postaci kiszzonej lub suszonej.

DLA
KOGO?

Dostawy bezpośrednie są realizowane bezpośrednio przez producenta produkcji pierwotnej, który dostarcza małe ilości środków spożywczych do konsumenta końcowego lub do zakładów detalicznych bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego

ILE?

Wielkość obrotu w ramach dostaw bezpośrednich nie może przekraczać:

- wielkości plonów w skali roku poszczególnych surowców, które zostały uzyskane przez producenta produkcji pierwotnej z gospodarstwa rolnego
- ilości surowców pochodzących z dokonywanych osobiście zbiorów ziół i runa leśnego osoby dostarczającej środki spożywcze w ramach dostaw bezpośrednich

OBSZAR
SPRZEDAŻY

Działalność w ramach dostaw bezpośrednich można prowadzić na terenie województwa, w którym prowadzona jest produkcja pierwotna lub na obszarze województw przyległych.

REJESTRACJA

Rejestracji dostaw bezpośrednich należy dokonać na co najmniej **14 dni przed rozpoczęciem działalności**. W tym celu należy złożyć wniosek o wpis do rejestru zakładów do **powiatowego inspektora sanitarnego** właściwego ze względu na miejsce prowadzenia produkcji.

**Produkty wyprodukowane w gospodarstwie rolnym POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO
można sprzedawać w ramach**

SPRZEDAŻY BEZPOŚREDNIEJ

CO?

- tusze i podroby pozyskane z drobiu poddanego ubojowi w gospodarstwie rolnym;
- tusze i podroby pozyskane z zajęczaków poddanych ubojowi w gospodarstwie rolnym;
- tusze i podroby pozyskane ze zwierząt łownych: drobna i gruba zwierzyna łowna
- żywe lub uśmiercone produkty rybołówstwa;
- żywe ślimaki lądowe wybranych gatunków;
- mleko surowe, siarę, surową śmietanę;
- jaja pozyskane od drobiu lub ptaków bezgrzebieniowych;
- produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczo

**DLA
KOGO?**

Sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego można prowadzić do konsumenta końcowego oraz do zakładów detalicznych bezpośrednio zaopatrujących konsumenta końcowego.

ILE?

Wielkość produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej z podziałem na rodzaj produktu określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej Rozdz. 2 & 6.

**GDZIE MOŻNA
SPRZEDAWAĆ?**

Sprzedaż bezpośrednia konsumentowi końcowemu może odbywać się:

- w miejscach, w których odbywa się produkcja tych produktów;
- na targowiskach;
- z obiektów lub urządzeń ruchomych i tymczasowych, w tym ze specjalnych środków transportu;
- w przypadku mleka, siary, śmietany, jaj, produktów; pszczelich z urządzeń dystrybucyjnych do sprzedaży żywności.

**OBSZAR
SPRZEDAŻY**

Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego może być prowadzona na obszarze:

- województwa, w którym odbywa się ich produkcja oraz na obszarze województw przyległych;
- na obszarze pozostałych województw podczas wystaw, festynów, targów, kiermaszy organizowanych w celu promocji tych produktów.

Sprzedaż bezpośrednia może być dokonywana również przez inny podmiot tzw. sprzedaż zbiorcza

REJESTRACJA

Rejestracji sprzedaży bezpośredniej należy dokonać w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii minimum 30 dni przed rozpoczęciem działalności

ROLNICZY HANDEL DETALICZNY

DEFINICJA

Rolniczy handel detaliczny polega na produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz zbywaniu takiej żywności konsumentowi końcowemu lub do zakładów detalicznych zaopatrujących konsumenta końcowego.

WAŻNE

- w przypadku żywności jednoskładnikowej (np. świeże owoce i warzywa, świeże mięso, jaja, czy surowe mleko) - powinna ona w całości pochodzić z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu,
- w przypadku żywności złożonej tj. zawierającej więcej niż jeden składnik (np. produkty mięsne, produkty mleczne, gotowe posiłki, pieczywo) - powinna ona zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu.

ILE?

Limity żywności sprzedawanej w ramach rolniczego handlu detalicznego nie dotyczą żywności zbywanej dla konsumenta końcowego. Zbywanie żywności w ramach dostaw do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego:

- podlega limitom ilościowym dostosowanym do potrzeb konsumentów końcowych, jest dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności.

OBSZAR SPRZEDAŻY

Zbywanie żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego może odbywać się na terenie całego kraju. Zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów detalicznych zaopatrujących konsumenta końcowego odbywa się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku żywności złożonej, tj. będącej produktem pochodzenia zwierzęcego oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego - wyłącznie na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem.

REJESTRACJA

- surowce pochodzenia roślinnego oraz produkty przetworzone pochodzenia roślinnego- rejestracji należy dokonać u Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego terenowo właściwego dla miejsca prowadzenia działalności co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia działalności,
- surowce pochodzenia zwierzęcego, produkty przetworzone pochodzenia zwierzęcego oraz żywności złożonej tj. zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego - rejestracji należy dokonać u Powiatowego Lekarza Weterynarii właściwego ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności powiatowego lekarza weterynarii na co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności.

Kwota przychodów zwolniona z podatku dochodowego ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych przychodów wynosi 100 tys. zł.

Źródła:

1. Formy działalności objęte wsparciem w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR 20232027 na operacje dot. rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie) – prezentacja Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Radomiu 24.04.2024r., Barbara Sałata (link: <https://www.gov.pl/web/arimr/rozwoj-malych-gospodarstw--nabor-2024-r>);
2. Poradnik dla producentów rolnych prowadzących dostawy bezpośrednie, sprzedaż bezpośrednią, działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, gospodarstwa agroturystyczne oraz oferujących produkty tradycyjne (link: <http://teraz-wies.pl/przepisy-prawne-w-sprzedazy-bezposredniej/poradnik-dla-producentow-rolnych-prowadzacych-dostawy-bezposrednie-sprzedaz-bezposrednia-dzialalnosc-marginalna-lokalna-i-ograniczona-gospodarstwa-agroturystyczne-oraz-oferujacych-produkty-tradycyjne.html>) ;
3. Sprzedaż bezpośrednia, rolniczy handel detaliczny oraz MOL - podobieństwa i różnice Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu (link: <https://poznan.cdr.gov.pl/catalog/uploads/2022-SPRZEDAZ-BEZPOSREDNIA-ROLNICZY-HANDEL-DETALICZNY-ORAZ-MOL-PODOBIENSTWA-I-ROZNICE.pdf>);
4. Rolniczy handel detaliczny - informacje podstawowe – opracowanie MRiRW (link: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rolniczy-handel-detaliczny-informacje-podstawowe>);
5. Sprzedaż bezpośrednia w produkcyjnym gospodarstwie rolnym - Skrypt dla rolników i przedsiębiorców (link: <https://www.cdr.gov.pl/wydawnictwa/1434-sprzedaz-bezposrednia-w-produkcyjnym-gospodarstwie-rolnym-skrypt-dla-rolnikow-i-przedsiębiorcow>);
6. Krótkie łańcuchy dostaw – forma rozwoju lokalnych producentów żywności, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Radomiu Praca zbiorowa (link: <https://poznan.cdr.gov.pl/catalog/uploads/2019-KROTKIE-LANCUCHY-DOSTAW.pdf>);
7. Rolniczy Handel Detaliczny informacje dotyczące oznakowania – wytyczne opracowane w Departamencie Rolnictwa Ekologicznego i Jakości Żywności Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (link: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rolniczy-handel-detaliczny--informacje-dotyczace-oznakowania>).